

DE TWEEDE KAMER IN 2008

13 januari 2009 /LS/SK

VERGADERINGEN

A 1. Plenaire vergaderingen

- De Tweede Kamer kwam in 2008 111 maal plenair bijeen (2007: 106).
- Gemiddeld waren er 127 leden per vergadering aanwezig (2007: 123).
- Het hoogste aantal leden dat bij een plenaire vergadering aanwezig was, bedroeg 146 leden op 22 april en op 2 en 9 september 2008 (2007: 148 leden op 3 april).
- Het laagste aantal leden dat bij een plenaire vergadering aanwezig was, bedroeg 97 leden op 4 september 2008 (2007: 87 leden op 27 januari).
- De langste plenaire vergadering duurde 15 uur en 58 minuten op 5 november 2008 (2007: 16 uur en 35 minuten op 21 november).
- De kortste plenaire vergadering duurde 17 minuten op 16 september 2008 (Prinsjesdag). (2007: 4 minuten op 25 januari).
- De gemiddelde lengte van de plenaire vergadering was 10 uur en 26 minuten (2007: 8 uur en 38 minuten).
- De totale plenaire vergadertijd bedroeg 1159 uur en 20 minuten (2007: 924 uur en 40 minuten).
- In 2008 waren er 65 spoeddebatten (2007: 43) en 8 interpellaties (2007: 4).
- de Tweede Kamer kwam op 111 plenaire vergaderdagen bijeen. Tijdens de plenaire vergaderingen is er over 498 onderwerpen gedebatteerd. Er zijn 236 wetsvoorstellen in stemming gebracht waarvan 180 met debat en 56 hamerstukken. Verder zijn 10 wetsvoorstellen behandeld maar niet in stemming gebracht. Daarnaast is gedebatteerd over 195 verslagen van een algemeen overleg. Er waren 65 spoeddebatten, 8 interpellaties en 40 debatten over overige onderwerpen.

B. Overzicht van commissievergaderingen

B 1. Openbare commissievergaderingen						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Januari	--	25	41	39	22	77
Februari	24	70	65	96	45	107
Maart	60	54	98	79	49	130
April	66	89	113	90	103	127
Mei	36	43	49	45	59	105
Juni	96	167	151	140	114	164
Juli	--	10	-	1	46	54
Augustus	6	6	3	16	-	-
September	73	98	97	66	76	117
Oktober	74	88	72	104	97	159
November	95	84	108	2	136	159
December	60	67	76	36	82	111
Totaal	590	801	873	714	829	1310

B 2. Besloten commissievergaderingen						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Januari	5	40	34	43	35	39
Februari	45	62	55	75	36	28
Maart	61	67	97	63	39	36
April	72	94	90	81	61	54
Mei	54	59	32	58	38	48
Juni	87	114	108	97	91	72
Juli	3	16	2	2	22	9
Augustus	22	19	16	19	4	-
September	92	98	72	54	64	48
Oktober	89	53	50	67	79	41
November	89	85	95	16	80	34
December	81	63	60	34	43	22
Totaal	700	770	711	609	592	431

B 3. Overige vergaderingen (o.a. van fracties, fractiecommissies)						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Januari	397	583	412	284	371	592
Februari	578	731	509	253	560	623
Maart	684	785	796	320	723	689
April	739	817	733	484	827	834
Mei	641	523	488	616	682	671
Juni	803	830	752	720	799	834
Juli	362	240	146	149	417	521
Augustus	381	261	253	279	274	282
September	853	790	647	533	679	979
Oktober	900	610	604	668	811	873
November	836	783	829	548	871	908
December	634	578	509	467	555	762
Totaal	7.808	7.531	6.678	5.321	7.569	8.568

B 4. Werkbezoeken commissies					
	2004	2005	2006	2007	2008
4.1 Binnenlandse bezoeken	25	66	32	45	36
4.2 Buitenlandse bezoeken	54	23	23	15	35
Totaal	79	89	55	60	71

BEZOEKERS, PETITIES EN DEMONSTRATIES

C 1. Bezoekers

C 1. Bezoekers				
	2005	2006	2007	2008
1.1 Bezoekers aan de publieke tribune bij plenaire vergaderingen en openbare commissie-vergaderingen	33.750	30.850	29.864	50.332
1.2 Gasten van Kamerleden op de tribune	**5.293	8.322	6.381	10.460
1.3 Groepsbezoeken	25.235	31.686	28.286	35.335
1.4 Rondleiding op maat	--	--	***8.665	7.322
1.5 Bezoekers rondleidingen Stichting Bezoekers-centrum Binnenhof	34.768	****19.201	35.877	32.508
1.6 Programma Instituut voor Publiek en Politiek	–	–	3012	12.813
Totaal	99.046	90.059	112.085	148.777

** De groei van de gereserveerde plaatsen komt door een nieuw aangepast reserveringssysteem, waardoor het aantal beschikbare plaatsen beter wordt benut.

*** Sinds januari 2007 worden rondleidingen op maat gegeven door de afdeling Bezoekers & Informatie van de Tweede Kamer.

**** Daling door renovatie van de Ridderzaal in de zomer van 2006.

C 2. Petities

C 2. Aan de Tweede Kamer aangeboden petities						
	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Januari	--	3	7	6	7	8
Februari	5	17	3	8	5	8
Maart	12	3	10	11	9	11
April	9	16	8	8	9	8
Mei	6	8	6	12	3	9
Juni	16	19	14	14	8	16
Juli	--	--	--	1	6	7
Augustus	3	1	3	1	--	--
September	16	8	10	16	8	5
Oktober	19	18	6	24	25	13
November	44	17	22	-	25	14
December	11	12	9	8	18	11
Totaal	141	122	98	109	123	110

C 3. Demonstraties

C 3. Demonstraties op het Binnenhof en/of het Plein					
	2004	2005	2006	2007	2008
Januari	9	10	35	28	19
Februari	14	12	37	36	17
Maart	12	14	33	44	19
April	17	17	38	49	24
Mei	12	13	36	53	15
Juni	19	21	42	53	30
Juli	13	15	17	30	22
Augustus	9	20	35	22	14
September	20	25	46	33	22
Oktober	18	15	48	33	49
November	22	19	46	44	16
December	12	24	37	40	18
Totaal	177	205	450*	465*	265

* De cijfers over 2006 en 2007, afkomstig van politie Haaglanden, geven een toename te zien omdat de politie Haaglanden vanaf 2006 ook de demonstraties en manifestaties meerekent die op de route het Plein aandoen.

WERKZAAMHEDEN

D. Wetsvoorstellen, amendementen, moties, vragen, spoeddebatten en interpellatiedebatten

D 1. Wetsvoorstellen				
	2005	2006	2007	2008
1.1 Ingediende wetsvoorstellen	291	269	214	285
Initiatief	9	23	9	14
Rijksbegrotingen	18	18	20	20
Fondsen	7	8	7	8
Suppletoire begrotingen	54	45	46	76
1.2 In stemming gebrachte Wetsvoorstellen*	183	290	262	236

* Waaronder ook in voorafgaande jaren ingediende wetsvoorstellen.

D 2. Amendementen per fractie in 2008				
	Aangenomen amendementen	Verworpen amendementen	Ingetrokken amendementen	Overgenomen amendementen
CDA	54	3	14	1
PvdA	45	12	20	2
SP	14	108	17	1
VVD	15	79	8	-
GroenLinks	2	15	2	-
ChristenUnie	32	2	7	-
D66	3	13	3	1
SGP	5	3	2	-
PVV	-	14	-	-
PvdD	-	13	1	-
Verdonk	-	-	-	-
Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen	-	-	-	-
TOTAAL	170	262	74	5

- Het betreft amendementen die in 2008 zijn ingediend. Daarbij zijn niet inbegrepen 175 amendementen die wel zijn ingediend maar vervallen zijn door een later amendement of anderszins. Daarnaast zijn er door Bureau Wetgeving 72 amendementen voorbereid die niet zijn ingediend. In totaal zijn er 758 amendementen opgesteld.

D 3. Meest aangenomen amendementen per Kamerlid 2008	
Cramer (CU)	11
Wiegman-van Meppelen Scheppink (CU)	8
Anker (CU)	7
Boelhouwer (PvdA)	7
Omtzigt (CDA)	7

D 4. Moties				
	2005	2006	2007	2008
4.1 Ingediende moties	1434	1170	1968	2543
4.2 Aangenomen moties*	513	488	601	686
4.3 Verworpen moties*	513	432	993	1334
4.4 Ingetrokken moties	85	84	89	105
4.5 Aangehouden moties */**	85	38	137	104
4.6 Gewijzigde moties	109	74	111	212
4.7 In behandeling zijnde moties */**	8	0	3	0
4.8 Vervallen moties ***	121	54	34	102
D 5. Vragen				
	2005	2006	2007	2008
5.1 Schriftelijke vragen	2045	1772	2671	3002
5.2 Beantwoorde schriftelijke vragen*	2225	2014	2677	2972
5.3 Mondelinge vragen	96	92	113	134
5.4 Interpellaties	5	5	4	8

* waaronder ook in voorafgaande jaren ingediende moties en vragen.

** vanwege een wijziging van het Reglement van Orde (artikel 69, tweede lid) komt een aangehouden motie na verloop van tijd, als geen tegenactie wordt ondernomen, automatisch te vervallen. Hierdoor wijken de cijfers voor aangehouden moties en in behandeling zijnde moties vanaf 2001 af van de cijfers in de voorgaande jaren.

*** door een wijziging in het Reglement van Orde waardoor een aangehouden motie na verloop van tijd, als geen tegenactie wordt ondernomen, automatisch komt te vervallen, is een rubriek vervallen moties (D4, 4.8) toegevoegd.

D 6. Ingediende moties per fractie			
	2006	2007	2008
1 SP	130	457	540
2 PVV (zie ook Groep Wilders)	12	255	392
2 VVD	119	303	380
4 CDA	163	231	263
5 GroenLinks	171	165	242
6 PvdA	236	170	223
7 PVDD	13	137	185
8 ChristenUnie	32	83	138
9 D66	88	121	133
10 SGP	26	45	40
11 Verdonk	n.v.t.	1	7
12 LPF	49	n.v.t.	
13 Groep Van Oudenallen	10	n.v.t.	
14 Groep Wilders (zie ook PVV)	9	n.v.t.	
15 Groep Van Schijndel/Eerdmans	6	n.v.t.	
16 Groep Nawijn	1	n.v.t.	
17 Groep Lazrak	0	n.v.t.	

- Aantallen gebaseerd op eerste ondertekenaar.

D 7. Spoeddebatten en interpellaties				
	2005	2006	2007	2008
Spoeddebatten	38	29	43	65
Interpellaties	5	5	4	8

E. Vragenstellers

E 1. De meeste mondelinge vragen			
KAMERLID	2007	KAMERLID	2008
1. Agema (PVV)	8	Vendrik (GL)	6
2. Ulenbelt (SP)	6	Arib (PvdA)	5
		Jansen (SP)	5
		Teeven (VVD)	5
		Ulenbelt (SP)	5
3. Brinkman (PVV)	5	Agema (PVV)	4
Dezentjé Hamming (VVD)	5	Brinkman	4
		Kamp (VVD)	4
		De Roon (PVV)	4
E 2. De meeste schriftelijke vragen			
KAMERLID	2007	KAMERLID	2008
1. Thieme (PvdD)	145	1. Thieme (PvdD)	185
2. De Roon (PVV)	142	2. De Roon (PVV)	138
3. Agema (PVV)	131	3. Agema (PVV)	131
4. Wilders (PVV)	113	4. Fritsma (PVV)	102
5. Van Velzen (SP)	90	5. De Wit (SP)	90
De Wit (SP)	90		

E 3. Schriftelijke vragen per fractie		
	2007	2008
3.1 SP	668	770
3.2 PVV	467	466
3.3 CDA	409	464
3.4 VVD	352	389
3.5 PvdA	288	367
3.6 PVDD	211	257
3.7 GroenLinks	207	195
3.8 D66	166	184
3.9 SGP	68	89
3.10 ChristenUnie	64	74
3.11 Verdonk	3	13

E 4. Aantal gezette pagina's van officiële publicaties				
	2005	2006	2007	2008
4.1 Kamerstukken	59.562	48.441	37.400	52.191
4.2 Handelingen van de Tweede Kamer	8.907	5.631	5.974	6.936
4.3 Kamervragen	4.832	4.051	1.034	986
Totaal	73.301	58.123	44.408	60.113

E 5. Aantal gedrukte pagina's van officiële publicaties		
	2007	2008
5.1 Kamerstukken	10.128.005	13.945.685
5.2 Handelingen van de Tweede Kamer	1.564.800	85.268
5.3 Kamervragen	245.570	264.123
Totaal	11.938.375	14.295.076

E 6. Ingekomen brieven (niet van de regering)					
JAAR	2004	2005	2006	2007	2008
AANTAL	9.633	10.161	8.732	9.703	9.826

E 7. Reprografie afdeling in cijfers					
JAAR	2004	2005	2006	2007	2008
AANTAL	18.498.540	15.002.727	13.961.814	13.434.568	12.725.912

INTERNET EN TELEVISIE

F. Internet

Het totale aantal unieke bezoekers van de website over 2008 692.294. (2007: 549.383. over een periode van 11 maanden).

In 2008 was het gemiddelde aantal unieke bezoekers tussen de 8.000 en 9.500 op vergaderdagen en 6.000 op de overige dagen (2007: 6.000 en 7.500 op vergaderdagen en 4.435 op de overige dagen).

De drukste dag met 19.672 bezoekers was op donderdag 18 september tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen (15.107 20 september 2007 tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen).

Top 5 van best bezochte pagina's naast de homepage.

1. Vergaderactiviteiten
2. Kamerleden
3. ANP nieuws
4. RSS-pagina
5. Pagina zoekresultaten

F 1. Kijkcijfers live-streams (unieke bezoekers)		
	2007	2008
Plenaire zaal	338.535	466.016
Thorbeckezaal	59.583	67.411
Groen van Prinstererzaal	35.114	38.419
Troelstraal	21.944	34.795
Totaal Commissie zalen	116.641	140.625

G. Televisie-uitzendingen

G 1. Gemiddelde kijkdichtheid mondelinge vragenuur op dinsdagmiddag						
JAAR	2003	2004	2005	2006	2007	2008
AANTAL	106.000	89.000	97.000	110.000	97.000	92.000

? De hoogste kijkdichtheid was op 28 oktober 2008 met 190.000 kijkers. Het jaar 2008 telde 36 uitzendingen van het vragenuur (2007: 32).

G 2. Live-uitzendingen vanuit de Tweede Kamer "Prinsjesdag"						
JAAR	2003	2004	2005	2006	2007	2008
AANTAL	957.000	1.244.000	933.000	1.191.000	1.153.000	1.403.000

? De verslaggeving op Prinsjesdag 16 september 2008 werd door gemiddeld 1.403.000 personen bekeken (ochtend en avonduitzending + gebarentolk).

G 3. Live-uitzendingen vanuit de Tweede Kamer "Algemene Beschouwingen"						
JAAR	2003	2004	2005	2006	2007	
AANTAL	217.000	224.000	154.000	212.000	320.000	424.000

? De Algemene Politieke Beschouwingen op 17 en 18 september 2008 werden gemiddeld door 424.000 kijkers gevolgd.

G 4. Live-uitzendingen vanuit de Tweede Kamer

- De live-uitzending van het Kamerdebat op 1 april 2008 over de film Fitna: 536.000 kijkers gedurende de tv uitzending.
- De live-uitzending van het Kamerdebat op 10 december 2008 over de Kredietcrisis: 264.000 kijkers gedurende de tv uitzending.

LEDEN & PERSONEEL

H 1. Leden en personeel

- Per 1 januari 2009 is de gemiddelde leeftijd van Kamerleden: 46 jaar (per 1 januari 2008: 45 jaar).
- Per 1 januari 2009 is de gemiddelde parlementaire ervaring van Kamerleden, gerekend naar duur van het Kamerlidmaatschap: 4 jaar en 11 maanden. (per 1 januari 2008: 4 jaar en 3 maanden).
- Aantal vrouwelijke Kamerleden per 1 januari 2009: 62 (per 1 januari 2008: 59).

H 2. Personeelsbestand van de fracties van de Tweede Kamer							
JAAR	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
AANTAL	345	338	367,5	372	374	406*/**	423*/**

- * Waarvan 45 stagiaires en 2 vrijwilligers (2008).
- ** Van de fractie van de PVV is geen opgave ontvangen (2008).
- * Waarvan 30 stagiaires en 2 vrijwilligers (2007).
- ** Van de fractie van de PVV is geen opgave ontvangen (2007).

H 3. Personeelsbestand van de Tweede Kamer

Informatie over het aantal toegestane FTE, het aantal werkelijk bezette uren (in FTE) en ten slotte over het aantal medewerkers. De peildata betreffen 1 januari 2008 en 1 januari 2009.

Aantal toegestane FTE:

Per 1 januari 2008: 587,74

Per 1 januari 2009: 594,20

De toename wordt verklaard door het feit dat de Griffie Interparlementaire betrekkingen onderdeel is geworden van de ambtelijke organisatie van de Tweede Kamer. Daarnaast hebben de DCO Internationaal en Ruimtelijk(in het kader van ondersteuning van de taken van de Tweede Kamer met betrekking tot Europa) en het Bureau Onderzoeken en Rijksuitgaven (als gevolg van de toezeggingen tijdens de ramingsbespreking om de onderzoeksfunctie uit te breiden) tijdelijke uitbreiding in FTE gekregen.

Aantal werkelijke uren bezetting in FTE

Per 1 januari 2008: 563,12

Per 1 januari 2009: 557,38

Het verschil in het aantal toegestane FTE en het aantal uren werkelijke bezetting in FTE betekent vacatureruimte. De ruimte is in 2008 toegenomen.

Aantal medewerkers:

Per 1 januari 2008: 610

Per 1 januari 2009: 622

In 2008 is er een toename van het aantal deeltijders geweest.

Per 1 januari 2009 worden de 594,20 fte's vervuld door 622 personeelsleden, 238 personen in deeltijd, waarvan 180 vrouwen en 58 mannen (per 1 januari 2008: 610 personeelsleden, 228 personen in deeltijd, waarvan 182 vrouwen en 46 mannen).

Het aantal personen bij de Tweede Kamer in dienst, bedraagt per 1 januari 2009 622 personen, waarvan 283 vrouwen en 339 mannen (per 1 januari 2008: 610 personen, waarvan 277 vrouwen en 333 mannen).